

Luce Hinsch (1927-2021)

En usedvanlig allsidig og faglig dyktig kollega og kjær venn, Luce Hinsch, er gått bort i en alder av 93 år. Hun bodde og arbeidet i flere årtier på et sjarmerende gammelt tun på Sagene omgitt av familien. Her tok hun til det siste imot hele familien, venner og kolleger fra fjern og nær. I stedets lune krok skapte hun sammen med familien stedet for den gode samtale og franske retter.

Luce yrkesaktive liv knyttes fra 1960 årene i over 40 år først og fremst til Riksantikvaren, hvor hun bygget opp det landsomfattende antikvariske arkivet. Et arkiv som inneholdt de viktigste faglige opplysningene om Norges fysiske kulturminner, arkivalia, tegninger og en enorm fotosamling. Fortidsminneforeningens oppmålingstegninger inngikk også i denne samlingen. Mange private ga sine bilder og arkivalia til samlingen, som de visste ville bli tatt godt vare på. Arkivet var også et samlingssted hvor antikvarer og unge fagfolk fikk sin første erfaring med antikvarisk arbeid og et sted for informasjon og diskusjoner blant fagfolk.

Luce Hinsch hadde også universitetsgrad med arkeologi i fagkretsen og hadde fulgt sin mann Erik Hinsch ved flere utgravninger. Hun fikk derfor også anledning til å delta og lede flere utgravninger, bl.a. av Øyar (1965) og Vike kirkeruin (1969-70), hvor hun skrev rapportene.

I 1981 ble Luce Hinsch sammen med riksantikvar Stephan-Tschudi Madsen valgt inn i Norsk arkitekturmuseums styre, som holdt til i Arkitektene hus i Oslo. Frem til 1993 arbeidet hun spesielt for at museet skulle samle originale arkitekttegninger, og disse ble arkivert forsvarlig. Riksantikvaren sørget også for sikre arkivrom i kruttårnet på Akershus festning rett ved bygning 18.

Med fransk som universitetsfag, Frankrike som fødeland og barndom i koloniene hadde Luce Hinsch de beste forutsetninger for internasjonalt engasjement. Da Riksantikvaren begynte å orientere seg faglig internasjonalt (med en viss skepsis fra departementet side) ble hun og riksantikvaren personlige medlemmer i den internasjonale kulturvernorganisasjonen ICOMOS (International Council on Monuments and Sites). I 1977 var hun aktiv i å etablere ICOMOS Norge. Luce Hinsch ble i 1990 valgt til internasjonal visepresident og var meget aktiv i forberedelsene til

generalforsamlingen i Sri Lanka I 1993. Som rådgivende organisasjon til UNESCO i kulturminnevernaker, har Verdensarven vært en av ICOMOS' viktigste oppgaver. Luce Hinsch gjorde en betydelig innsats for at Røros ble innskrevet på den eksklusive verdensarvlisten. Hennes argument om at slagghauger og byens nære omgivelser hørte med til kulturminnet, var med på å overbevise verdensarvkomitéen. I 1980 arbeidet hun også i ICOMOS sekretariatet i Paris og skrev der organisasjonens historie (ICOMOS 1965-1980).

I forbindelse med Riksantikvarens 75 års-jubileum redigerte og skrev Luce Hinsch den franske teksten til Norway a Cultural Heritage. Monuments & Sites, Norvege un patrimoine culturel, med statsminister Gro Harlem Brundtlands forord. - Hun skrev og oversatte et stort antall faglige artikler om kulturminnevern.

Norads inkludering av kulturminnevern i bistandsarbeidet kan også føres tilbake til Riksantikvaren internasjonale ICOMOS engasjement. The International Course on Wood Conservation Technology ble startet i 1984 som et samarbeid mellom ICCROM, UNESCO, Riksantikvaren og ICOMOS Norge. Kurset som kan føres tilbake til ICOMOS Wood Committee og Luce Hinsch' engasjement. Kurset holdes fortsatt i Norge annet hvert år, men ICOMOS opprinnelige rolle er nesten glemt.

Etter at Luce Hinsch ble pensjonert i 1993-94, beholdt hun sitt internasjonale engasjement, og arbeidet gikk delvis i en ny retning.

Hennes personlig tilknytning til Sør-Frankrike og mangeårige vennskap med Hennie Onstads direktør Ole Henrik Moe bidro til å styrke interessen for kunstneren Anna- Eva Bergman. Hun hadde sitt atelier i Antibes hvor også Luce hadde en del av sin oppvekst og som var nær familiens sommerhus. Da stiftelsen Fondation Hartung-Bergman ble etablert i Antibes etter Hartungs død, ble hun styremedlem og arbeidet aktivt med dette i mange år. Hun oversatte også korrespondansen til Anna Eva Bergman og skrev om kunstneren.

Luce Hinsch var på ingen måte en snever fagperson, men hadde en bred kulturell interesse. Hun var helt gjennom tospråklig med stor innsikt i norsk og fransk kultur. Etter oversettelser av norsk fagbøker og artikler til fransk, begynte hun å oversette skjønnlitteratur. Av Herbjørg Wassmos 20 bøker har hun oversatt 16 romaner til fransk og Hellemyrsfolket av Amalie Skram. Under dette arbeidet drøftet hun gjerne oversetter problemer med oss, som for eksempel utfordringer å oversette dialekter fra norsk til fransk.

I forbindelse med den store Munch utstillingen «Det moderne øye» i Centre Pompidou i Paris i 2011 oversatte Luce Hinsch katalogen. I en alder av 84 ga hun uttrykk for at tidsfrister for trykking kunne bli slitsomt. Derfor valgte hun å arbeide uten deadline og oversatte i perioden 2011 til 2014 vederlagsfritt et utvalg av Edvard Munchs dagbøker og brev til fransk.

Den siste boken som hun oversatte til fransk i 2017, var Magnhild Wisenes «Hysj».

Luce Hinsch var æresmedlem av organisasjonen ICOMOS Norge.

For fortjenestefullt virke for fremme av norsk litteratur og kultur i Frankrike, ble hun i 2012 av H.M. Kongen tildelt Fortjenestorden – Ridder av 1. klasse.

Vi vil savne vår dyktige og internasjonale kollega og venn som knyttet bånd mellom generasjoner av fagfolk, familier og venner.

Våre tanker går til hennes familie og spesielt de tre døtrene Nadine, Marianne og Sophie.

Jan Anderssen (Riksantikvaren)

Axel Mykleby (ICOMOS)